

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ראש השנה - י"ז

1. אלו מיני רשעים פירטה הברייתא את דינם לעתיד לבוא?

- א. פושעי ישראל בגופן [קרקפתא דלא מנח תפילין], ופושעי אומות העולם בגופן [בזנות] - שיש להם רוב עוונות - יורדין לגיהנום ונידונים בה "ב חודש ואח"כ גופן כלה ונשמתן נשרפת, ורוח מפזרתן ונעשין עפר לכפות רגלי הצדיקים. וכשיש מחצה ומחצה ונוסף עוון של פושעי ישראל בגופן - לב"ש דינם כנ"ל. לב"ה יורדין לגיהנום לשעה אחת. ועליהם אמר דוד "אהבתי כי ישמע ה'" אמרה כנסת ישראל אני אהובה לפני הקב"ה כשתשמע תחנוני "דלותי" - אע"פ שאני דלה ממצוות לי להושיע מינים, מוסרים, אפיקורסים הכופרים בתורה ובתחית המתים ושפרשו מדרכי ישראל ושנתנו חיתתם בארץ החיים [פרנס המטיל אימה יתרה על הציבור שלא לש"ש שעליו נאמר שלא יראה בן ת"ח] ושהחטיאו את הרבים כגון, ירבעם בן נבט נידונים בגיהנום לדורי דורת שנא' ויצאו וראו בפגרי האנשים וכו' גיהנום כלה והם אינם כלים. וכל זה מפני שפשטו ידיהם בזבול שגרמו לחורבן המקדש ופניהם דומים לשולי קדרה וכיום הם מהמעונגים והשמנים של מחזא.

2. "ורב חסד", כיצד נוהג הקב"ה?

לר' אליעזר כובש ללמטה כף הזכויות. לר' יוסי ב"ר חנינא נושא כף החובה למעלה. ולתנא דבי ר' ישמעאל נוטל העוון הראשון ואם היה בינוני כך יוטה לצד זכות. והוסיף רבא שאעפ"כ העוון עצמו אינו נמחק שאם יהיה רוב עוונות יצטרף איתם.

3. "כל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו" - נושא עוון למי שעובר על פשע. אצל מי מצינו?

רב הונא ב"ר יהושע חלה, וכשבקרו ר"פ ראה שעומד למות ואמר הכינו לו תכריכים. ולבסוף הבריא ור"פ התביש. אך ר"ה אמר לו שאכן הלך למות אבל אמר הקב"ה לבי"ד של מעלה כיון שמוותר אל תדקדקו איתו. "אליה וקוץ בה" שרק לשארית נחלתו למי שמישם עצמו כשירים.

4. מאלו מקראות הקשו סתירא וביארו מידותיו של הקב"ה?

"צדיק ה' בכל דרכיו" - בתחילה דין במידת דין וכשרואה שאין העולם מתקים "וחסיד בכל מעשיו" - נוהג במידת רחמים. וכן פירוש הפסוק "כי אתה תשלם לאיש כמעשהו" ולבסוף "ולך ה' החסד וכן פירוש הפסוק "ורב חסד" - ובתחילה "אמת"

5. אלו מימרות נאמרו בענין י"ג מידות?

א. "ויעבור ה' " וכו' מלמד שנתעטף הקב"ה כש"ץ והראה סדר תפילה, וכל זמן שיעשו כסדר הזה אני מוחל להם.

ב. "ה' ה'" - מרחם קודם החטא ולאחריו לעושים תשובה. "קל רחום וחנון" - וברית כרותה ליי"ג מידות שאינם חוזרות ריקם.

6. גדולה תשובה שמקרעת גזר דינו של אדם שנא' השמן וכו' ושב ורפא לו ורפאה נצרכת לאחר גזר דין, מאלו ברייתות הקשו עליו?

- א. לא שב בין ר"ה ליו"כ אפילו הביא כל האילים החשובים בעולם לקורבנות אין מוחלין לו. ומתריצים שכונת ר' יוחנן לציבור. והבריתא ביחיד.
- ב. "עיני ה' אלוך בה" - עתים לטובה, כיצד אם היו רשעים ונפסק גשמים מועטים ולבסוף חזרו מרשעם, א"א להוסיף אבל הקב"ה מוריד המעט בזמן ובמקום המועיל. עתים לרעה, היו צדיקים ונפסק גשמים מרובים ולבסוף קלקלו - הקב"ה מורידן שלא בזמנם ומקומם. ומשמע שגם לציבור לקרוע אי אפשר ומתריצים שדווקא בגשמים שאפשר להפוך לטובה בלא לקרוע גזר הדין, נעשה כך.
- ג. יורדי הים באניות וכו' - עשה הכתוב גון הפוכה למעט שלא תועיל צעקה אחר גזר הדין. ומתריצים שמדובר ביחידים.
- ד. שאלה בלוריא הגיורת את ר"ג כתיב "אשר לא ישא פנים" ומאיך "ישא ה' פניו אליך" נטפל ר' יוסי הכהן לענות. משל ללווה שנשבע בחיי המלך שיפרעו בזמן ולבסוף לא פרע ובה לפייס את המלך. אמר לו המלך עלבוני מחול לך פייס חברך. והנמשל ישא ה' בין אדם למקום לא ישא בין אדם לחברו.
- ור"ע ענה שלאחר גזר דין לא ישא. ומוכח מכאן. ומתריצים שאף כאן ביחיד.